

Fonaments de Filosofia i Ètica

Codi: 106213

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504235 Ciència, Tecnologia i Humanitats	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Oriol Farres Juste

Correu electrònic: oriol.farres@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Paula Kuffer Dinerstein

Prerequisits

Cap.

Objectius

Aquesta assignatura proporciona a l'estudiant les bases argumentals i els coneixements bàsics necessaris per abordar alguns temes i problemes centrals de la filosofia i l'ètica, com el coneixement, la llibertat, el bé, la justícia i la vida.

L'objectiu és que l'estudiant adquireixi uns coneixements filosòfics introductoris, però també que desenvolupi les capacitats necessàries per emprendre l'estudi interdisciplinari de la ciència, la tecnologia i les humanitats des d'una perspectiva filosòfica.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar les diverses concepcions filosòfiques, ètiques i sociològiques sobre la ciència i la tecnologia i reconèixer-ne l'evolució al llarg de la història.
- Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar de manera crítica les eines digitals i interpretar fonts documentals específiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
2. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.
3. Construir arguments filosòfics amb rigor.
4. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
5. Explicar aspectes de la filosofia i de l'ètica utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
6. Expressar les idees amb un vocabulari específic adequat a la disciplina.
7. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, analitzar i interpretar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la filosofia.
8. Reconèixer els principals debats filosòfics sobre la naturalesa de l'ètica.
9. Reconèixer la dimensió ètica del desenvolupament científic i tècnic.

Continguts

1. Què és la filosofia?
2. Com sabem alguna cosa?
3. El problema de la llibertat.
4. El bé i la felicitat.
5. El significat de la vida.
6. La justícia i el bé comú
7. Ètica aplicada.
8. Ètica i ciència.

Metodologia

1. Classes teòriques: es tracta de classes magistrals puntuals on el/la professor/a presentarà el pensament global de l'autor del text i l'emmarcarà dins de la història del pensament filosòfic. On aprofitarà per comentar els trets fonamentals del text a llegir.
2. Lectura dels textos: és necessari que l'estudiant faci una primera lectura individual dels textos que es treballaran a classe col·lectivament (el dia indicat pel docent), assenyalant les idees que ha entès i les dificultats que ha trobat.
3. Relectura col·lectiva a classe dels fragments més rellevants, o que han presentat alguna dificultat, i discussió de conceptes claus. El/la professor/a guiarà la classe en funció dels continguts i dubtes que surtin de la lectura realitzada pels alumnes.
4. Anàlisi crítica de les idees fonamentals del text global: els alumnes exposaran a l'aula una anàlisi crítica dels textos, activitat que serà valorada, la qual cosa permetrà una discussió col·lectiva tutelada pel professor. Es valorarà la capacitat d'argumentació clara, ordenada i amb certa dificultat.
5. Debat temàtic crític: es valorarà la capacitat de fonamentació dels propis arguments, així com el respecte a la diversitat d'opinions, és a dir, cal criticar amb respecte però amb reflexions sòlides.

Al Campus virtual es proporcionaran els detalls, materials i dates de les diverses activitats proposades al llarg del curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes teòriques	33	1,32	5, 8, 9
Pràctiques d'aula	16	0,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories i supervisió de treballs	4,25	0,17	1, 2, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Lectura i comentari de textos	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Treball de conceptes i terminologia	30,75	1,23	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de quatre ítems:

Les proves escrites (x2): Dues activitats de síntesi al llarg del curs, que consistiran en un qüestionari (50%) i un comentari de text (50%), una a mitjans de curs i l'altra a finals de curs.

Les exposicions orals: Identificació, anàlisi i aprofundiment per grups d'una temàtica concreta en l'obra de l'autor treballat. S'avaluarà el guió presentat i la realització de l'exposició a classe.

El treball escrit: Monografia amb treball cooperatiu (per grups).

Nota final: cal presentar-se a totes les proves per ser avaluat. La nota final serà el resultat de la suma de totes les proves. S'aprovarà el curs a partir del 5 sobre 10.

Les revisions de les activitats avaluatives es faran a classe, en sessions concebudes a tal efecte.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Recuperacions: es poden presentar aquells/es alumnes que no hagin superat algunes de les quatre proves, realitzades o lliurades en el termini establert. Només per causa major (justificada formalment) es podran presentar a la recuperació aquells alumnes que no s'hagin presentat en o lliurat algunes de les proves d'avaluació. En aquest cas, la nota mitjana ha de ser superior a 3,5. En tots els altres casos, l'alumne serà avaluat dels continguts amb un no superat.

Recordeu: en el cas que un/a alumne/a no hagi pogut avaluar-se en almenys un 30 % de les proves d'aquesta assignatura, en el seu expedient constarà un NO AVALUABLE.

Plagi: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1	25%	3	0,12	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Examen 2	25%	3	0,12	2, 4, 5, 6, 8, 9
Exposició oral	25%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

- Ballacci, Giuseppe: *Political Theory between Philosophy and Rhetoric*, London: Springer, 2018.
- Brugger, Bill: *Republican Theory in Political Thought. Virtuos or Virtual?*, London: Macmillan, 1999.
- Cattani, Adelino: *Los usos de la retórica*, Madrid: Alianza, 2003.
- Cattani, Adelino: "Filósofos y oradores. Filosofía en la retórica, retórica en la filosofía : Filosofi e oratori. Filosofia nella retorica, retorica nella filosofia", *Rétor.* 2011 1(. 2): 119-130.
- Charney Colmo, Ann: "The Virtues and the Audience in Aristotle's Rhetoric", *Interpretation*, 47 (3), 2021.
- Froegel, Shai: *The Rhetoric of Philosophy*, Amsterdam: John Benjamins BV, 2005.
- Hamper, Michael: *What Philosophy Is For*, Chicago: The University of Chicago Press, 2018.
- Heller, Michael: *Philosophy in science : an historical introduction*, Heidelberg, Springer, 2011.
- Honohan, Iseult: *Civic Republicanism*, London: Routledge, 2002.
- Ijsseling, Samuel: *Rhetoric and Philosophy in Conflict: An Historical Survey*, Dordrecht : Springer, 2012.
- Kennerly, Michelle & Smith Pfister, Damien: *Ancient Rhetorics and Digital Networks*, Tuscaloosa: The University of Alabama Press, 2018.
- Macdonald, Michael J: *The Oxford Handbook of Rhetorical Studies*. Oxford: Oxford University Press, 2017.
- Mackie, John Leslie: *Ética : la invención de lo bueno y lo malo*. Barcelona: Gedisa, 2000.
- McGinn, Robert E.: "Culture as Prophylactic: Nietzsche's Birth of Tragedy as Culture Criticism", *Nietzsche Studien: Internationales Jahrbuch für die Nietzsche-Forschung*; 1975; 4: 75-138.
- Miller, James: *Examined Lives. From Socrates to Nietzsche*, New York: Farrar, Straus and Giroux, 2011.
- Nussbaum, Martha C. *Love's Knowledge: Essays on Philosophy and Literature*. New York: Oxford UP, 1990.
- Patočka, Jan: *Platón y Europa*, Barcelona: Península, 1991.
- Perelman C. (1979) *The New Rhetoric: A Theory of Practical Reasoning*. In: *The New Rhetoric and the Humanities*. Synthese Library (Studies in Epistemology, Logic, Methodology, and Philosophy of Science), vol 140. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-009-9482-9_1
- Singer, Peter: *Applied Ethics*, Oxford: Oxford University Press, 1986.
- Skinner, Quentin: *Visions of Politics (3V)*, Cambridge: Cambridge University Press, 2002.

Bibliografia sobre els mètodes de lectura de textos filosòfics

- Olivier Abiteboul, *Comprendre les textes philosophiques*, París, L'Harmattan, 2008.
- Jacqueline Russ, *Les méthodes en philosophie*, París, Armand Colin, 2008.
- Philippe Choulet, Dominique Folscheid, Jean-Jacques Wunenburger, *Méthodologie philosophique*, París, PUF, 2003.
- Clare Saunders, David Mossley, George McDonald Ross, Daniele Lamb, *Doing Philosophy. A Practical Guide for Philosophers*, Continuum, 2008.
- Samuel Guttenplan, Jenifer Hornsby, Christopher Janaway, *Reading Philosophy. Selected Texts with a Method for Beginners*, Wiley Blackwell, 2002.

Manuales de consulta

- Bréhier, Émile, (1928) *Historia de la filosofía y la ciencia*, Madrid: Tecnos, 1998.
- Châtelet, François, (1972) *La philosophie et l'histoire*, 8 Vol. V. Paris: Hachette, 2000.
- Copleston, Frederick., (2001) *Manual de filosofía*, 9 vol. Barcelona: Ariel, 2011.
- Geymonat, Ludovico, (1998) *Historia de la filosofía y de la ciencia*. Barcelona: Crítica, 2005.
- Reale, Giovanni. Al. (1983) *Historia del pensamiento filosófico y científico*, 3 Vol. Barcelona: Herder, 1995.

Diccionari

- Ferrater Mora, Josep, (1979) *Diccionario de filosofía*, Madrid: Alianza, 1990.

Programari

No escau.